

האיש מקדש פרק שני קידושין

נה.

עין משפט נר מצוה

קנח א מ"י פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הל"ח ופ"ד מהל' שקלים הלכה ג:
קנח ב מ"י פ"ו מהל' מעילה הל"ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אימר וכו' כגון קדשי בדיק הבית:
(ב) תוס' ד"ה אין וכו' להמירינן הכא ללא מועל אחר מועל היטו היבא דנותנו להבירו אי נמי כשהוא סבור שהכל וכו' לנחלה מ"ן שלמות פ"ט(ע):

מוסף תוספות

א. אלא בבא לגולן ולהצניאן מרשות הקדש כדי לחזור ולהתחייב בכל מה שאפשר לספק שגול מן הקדש והשתא הו"ו ענין פלוגתא דר"מ ור"י וכיין מועל אחר מועל שנתכוון לגולן מן הקדש ולהצניאן מרשותו לגמרי. רש"י. (ועי' מהרש"א).
ב. דאילו קדשים קלים ורובו להירוש דלא שייכא בהו מעילה והשתא קס"ד דכיון שיש לו חלק בקדשים קלים כשמתכוין לגולן לא חשיב כמוציא מרשות הקדש ומוליכו לירוש בעלים. רמב"ם. ועי' שני'.

אמר רב אושעיא בבא לחוב בדמיהן. פירש בקונטרס אינה ודאי לא מקרבה ומיירי צנח להתחייב צדמיהם פירוש אלם זה המוצאה קבל עליו לתקן כל הספק שעליה ורואה להוציאה לחולין והכי קאמר חיישין שמה עלות ויצא צ' צהמות או צ' דמים ולא אמר אם זו עולה תהא מחוללת על זו והאחרת תהא שלמי נדבה ואם היתה זו שלמים תהא מחוללת על זו והאחרת תהא נדבה עולה ורבי מאיר היא דאמר הקדש כו' משמע ממוך פ"י הקונטרס לזריך שחילל הקדושה שעל הצהמה הנמנעת על אותה שהצא וצדקן חילול דוקא וקסבר ר' מאיר דנפדין דממיהן וקשה שרי לא מצינו דסבר רבי מאיר דתמימים נפדין יותר משאר תנאים ולא שייך זה כלל בפלוגתא דידיה ור' יהודה לכן פרי"ד דלעולם קסבר צעלנא דתמימים אינם נפדין כגון דרך חילול והכא מיירי שנתכוון לגזולה ולקנותה מיד המקדש"ט ולזכות בה ולשנות בה וצ"ב ור' יהודה שרי ואמר שהוציאה לחולין עלה דעתו לחוב צדמיהן כדפרישית:

תנן התם בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר וכמדתה לכל רוח זכרים עולות נקבות זכחי שלמים אלא זכרים עולות הוא דהו זכחי שלמים לא הו אמר ר' אושעיא הכא בבא לחוב בדמיהן עסקינן והכי קאמר חיישין שמה עולות"ט ורבי מאיר היא דאמר הקדש במזיד מתחלל הגוף מי מתחלל"ט והתנן ב"אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה ובכלי שרת בלבד כיצד היה רוכב על גבי בהמה בא חבירו ורכב בא חבירו ורכב כולם מעלו היה שותה בכוס של זהב בא חבירו ושתה בא חבירו ושתה כולם מעלו היה ר' יהודה היא הא ר' מאיר מדרבי יהודה נשמע לרבי מאיר לאו אמר רבי יהודה הקדש בשוגג מתחלל וקדושת הגוף לא מתחלל לר"מ נמי אע"ג דהקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף לא מתחלל התם לא קא מכוין לאפוקינהו לחולין הכא קא מכוין לאפוקינהו לאימור דשמעת ליה לרבי מאיר בקדשי קדשים בקדשים קלים מי שמעת ליה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמויה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן איתמר נמי אמר ר' חמא ב' עקיבא אמר רבי יוסי ב' חגיגה אומר היה ר"מ הקדש במזיד מתחלל בשוגג אין מתחלל אחר קדשי קדשים ואחד קדשים קלים קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן תהי

מיירי בקדושה שאינה כלי שרת ולא קשה מידי דהא דאמר ר' יהודה דאין מועל אחר מועל היינו כ' כשהוא סבור שהכלי של חבירו ואו הוא מתכוין לגזולה היכא דנתנו לחבירו כדן שלמות יד צפקדון דהיכא דמתכוין להוציאו מרשות לרשות נקרא גזול על כל הפקדון אפילו לא הוציאו אלא מתקתן אבל האי דתוספתא דקאמר צא חבירו וציקע צו וצא חבירו וציקע צו דכולן מעלו מיירי דכל חד וחד יסבור שהוא שלו ו' ואינו מתכוין להוציאו מרשות לרשות אלא ליהנות ולהניחו אחר ההגאה ואז כשיהנה לא ימעול אלא כפי טובת הגאה שיש לו במלאכה ומשום הכי אמרינן שלא יצא לחולין ומעלו כולן אבל נתנו לחבירו וחבירו לחבירו לא מעל אלא הרשאו שהוציאו מרשות לרשות ו' ונהי נמי דסבר שהיא שלו מ"מ מתכוין הוא להוציאו מרשותו לרשות חבירו ולפיכך צ"ל צא חבירו ורכב עליו וצא חבירו ורכב עליו כולן מעלו ואע"ג שנתכוין לגזול ולהוציאו מרשות לרשות דאם לא כן מאי איריא בהמה וכלי שרת אפילו צדק הבית יש מועל אחר מועל היכא דאינו מתכוין להוציאו מרשות לרשות אלא ליהנות ממנו ולהניח כדפרישית אלא לעולם מיירי שמתכוין לגזולה ואפ"ה אמרינן דכולן מעלו כדפרישית ורואה חלוק בין הנחה מדבר צדק שהוא שלו לדבר שהיה סבור שהוא של אחרים מההיא דאמרין (מעילה דף טו.) גבי נטל אבן או קורה של הקדש לא מעל נתנה לחבירו

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך ט' מכדי משקל שקלה מה לי שקלה הוא מה לי שקלה חבירו ומוקי רישא דלא מעל צדמיהן מסורות לגזור שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגזור לא נתכוון לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאו מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד ראינו מההיא דפרק אלו נערות (בבב"ב דף טו.) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה שאולה כסבורים הם דשל אביהם היא טבחה ואכלוה משלמין דמי צטר זול אבל כסבורים היא דפקדון וטבחה ואכלוה משלמין דמי צטר שלם אם כן מצינו חילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים: קדשים קלים מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגזולה לא תהא לחולין כיון דליכא מעילה קרבן קדושת הגוף לא קדושת הגוף נמי מיתחיל אצל חילול מזיד לר' מאיר מכוין לאפוקינהו לחולין הילכך קדושת הגוף נמי מיתחלל: אימר דשמעת ליה לר' מאיר כו'. ארדרי אושעיא פריך דאוקומא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים מי שמעת ליה.** והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא כשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דמזיד:

הכי גרסינן סנן הסם צהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר כו' **זכרים עולות.** משום דחיישין שמה מירושלים יצאת ורוב צהמות היוצאות ממנה זכרים הם ואיכא לספוקי צדק זכרים שהיא ראויה להם הילכך זכר דחוי לעולה מספקא לעולה ולקמן פריך עלה: נקודות

זכחי שלמים. דאילו צוולה ליכא לספוקי: **שלמים א"ל הו.** צדמיה דילמא שלמים היא והכי מקריב לה עולה: **אמר רבי אושעיא צנח לחוב צדמיהן עסקינן.** כלומר אינה ודאי לא קרבה וה"ק אם צא אלם זה לעשות לה תקנה וצא לקבל על עצמו חוב כל ו' דמיה שהיא צדקת והוציאה לחולין ו' ולקדש את דומיה אם זכר הוא נתחייב אף צדמי עולה דחיישין שמה עולות הן: **ורבי מאיר היא דאמר.** צדמיהן (לעיל דף טו.) הקדש במזיד מתחלל ויכול זה להוציאו לחולין מוזד ומפסו הדמים צדושתם ועל ידי תנאי יצא שני דמים אחד לעולה ואחד לשלמים ואמר אם זו עולה היא הרי היא מתחללת על זו והשני היא שלמי נדבה ואם שלמים היא הרי היא מתחללת על של של שלמים והשני לנדבה עולה: **וקדושה הגוף.** דקדשי מוצח מי מתחללת צנח מוס: **אין מועל אחר מועל.** אין שתי מעילות זו אחת זו צדקן אחד של הקדש דכיון שמועל בו הראשון יצא לחולין: **אלא צהמה.** של קדשי מוצח הראויה לקרבן לפי שאין יוצאה לחולין כשהיא תמימה וכן כלי שרת: **היא ר' יהודה היא.** מדקתני אין מועל אחר מועל אלמא מקמא הוא דנפיק לחולין אע"ג דשוגג הוא דאי מוזד ליכא מעילה והיא סברה לרבי יהודה הוא דשמעת ליה דאמר צדמיהן (ט) הקדש בשוגג מתחלל: **הא רבי מאיר היא.** הך מתניתין דשקלים

דבהמה שנמצאת כרבי מאיר ט' מוקמינן לה דאמר הקדש מתחלל במזיד ואפי' קדושת הגוף נמי מתחלל: ופרכינן מדר"י נשמע לרבי מאיר. בחילול מזיד דהא פלוגתיהו ליתא אלא במזיד ושוגג אבל צדקושת הגוף וקדושת דמים אין מחלוקת ביניהם צדושתם הקדש שאין מתחלל לר' יהודה צהמה אין מתחלל במזיד לר' מאיר: **לאו א"ר יהודה הקדש בשוגג מתחלל.** והוא עיקר חילול וקאמר דקדושת הגוף לא מתחללין שוגג: **לר' מאיר נמי.** דקאמר עיקר חילול הקדש במזיד קדושת גוף לא אמר דנתחיל: **ומשני הסם לא מכוין לאפוקינהו לחולין כו'.** כלומר חילול דמזיד לר' מאיר עדיפא מחילול דשוגג לר' יהודה דאילו שוגג לא מכוין לאפוקינהו לחולין וגזירת הכתוב הוא מדמתחייבה רחמנא קרבן מעילה הילכך קדושת הגוף לא מיתחלל אצל חילול מזיד לר' מאיר מכוין לאפוקינהו לחולין הילכך אושעיא פריך דאוקומא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים מי שמעת ליה.** והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא כשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דמזיד:

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך ט' מכדי משקל שקלה מה לי שקלה הוא מה לי שקלה חבירו ומוקי רישא דלא מעל צדמיהן מסורות לגזור שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגזור לא נתכוון לגזול אלא ליהנות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאו מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד ראינו מההיא דפרק אלו נערות (בבב"ב דף טו.) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה שאולה כסבורים הם דשל אביהם היא טבחה ואכלוה משלמין דמי צטר זול אבל כסבורים היא דפקדון וטבחה ואכלוה משלמין דמי צטר שלם אם כן מצינו חילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים: קדשים קלים מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגזולה לא תהא לחולין כיון דליכא מעילה קרבן קדושת הגוף לא קדושת הגוף נמי מיתחיל אצל חילול מזיד לר' מאיר מכוין לאפוקינהו לחולין הילכך קדושת הגוף נמי מיתחלל: אימר דשמעת ליה לר' מאיר כו'. ארדרי אושעיא פריך דאוקומא היא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי (ב) הבית דהיינו סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולוהו הו לגזוה כקדשי צדק הבית: **צדקשים קלים מי שמעת ליה.** והיא דבהמה איכא לספוקי נמי צדקשים קלים והיא כשמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין דמזיד:

(א) שקלים פ"ו מה"ט (ב) כבתי טופס: יניהו. (ג) מעילה ט"ז (ד) ובבב"ב: (א) מעילה ט"ז (ד) ובבב"ב: אמר ר' תנח"ל אמר מר עוקבא אמר ר' יו"ט (א) [אפשר לז"ל בר עוקבא] (א) [בבב"ב: דמ"ט] (א) [בבב"ב: ובהקדש] (א) [בבב"ב: אוקומא] (ט) [בבב"ב: ואותו] (א) [בבב"ב: הרא"ש ועוד: ההקדש] (ט) [בבב"ב: נראה דל"ן כלן מקומם אלא כשהוא רש"ש ע"ש] (ט) [בבב"ב: וז"ל או אש. רש"ש] (ט) [בבב"ב: עין חב"ש] (ט) [בבב"ב: חגיגה ע"ב] (ט) [בבב"ב: מוס' ממות קא ע"א ד"ה א"ב] (ט) [בבב"ב: ע"א ד"ה וחבירו] (ט) [בבב"ב: חגיגה י"א ע"א ד"ה ע"א] (ט) [בבב"ב: ועיין הגהת המהר"א זכ"ש ע"ש]

מוסף רש"י

אלא בבהמה ובכלי שרת בלבד. דהני לאו נמי קיימי ולא צ"ב אפוקינהו יניהו. אפילו רכב על גבי בהמה והכמהוה את חלם מנמרה. עיין ראויה היא לקבץ ולא פסלה כקן למזבח, דבין שניה ובין חמושה ראויה להקריב ואין בה חזרה פנימה. הלכך אפי' בקדושתה קיימה. הלכך ש' צה מועל אחר מועל, וכן שמה אחד כבוס של זהב, אפילו אפסמו ופגמו, כיון דקדושת הגוף היא ולא קדושת דמים דלאו לפדייה קיימה עיין קאי לשרות ויש בו מועל אחר מועל (מעילה י"ט.) אבל כל מידי חתימה מעילה ראשונה נפקא לחולין דק"ל אין מעילה בכל מקום אלא שיהי צדמיהן מקדושתו (פסחים ב').